

Vergaderjaar 2019–2020

**35 300 VIII**

## **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2020**

**H**

### **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**

Vastgesteld 6 maart 2020

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft op 28 januari 2020 een brief gestuurd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake de halfjaarlijkse stand van zaken van toezeggingen die door de bewindspersonen aan de Eerste Kamer zijn gedaan.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft op 6 maart 2020 gereageerd.

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap<sup>1</sup> brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,  
Bergman

<sup>1</sup> Samenstelling:

Essers (CDA), Ganzevoort (GL), Sent (PvdA), Van Strien (PVV), Van Apeldoorn (SP), Atsma (CDA), Nooren (PvdA), Pijlman (D66) (*ondervoorzitter*), Schalk (SGP), Bikker (CU) (*voorzitter*), Klip-Martin (VVD), De Bruijn-Wezeman (VVD), Baay-Timmerman (50PLUS), A.J.M. van Kesteren (PVV), De Blécourt-Wouterse (VVD), Van der Burg (VVD), Dessing (FVD), Doornhof (CDA), Gerbrandy (OSF), Nanninga (FVD), Nicolai (PvdD), Pouw-Verweij (FVD), Veldhoen (GL), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), De Vries (Fractie-Otten)

## **BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Den Haag, 28 januari 2020

De Eerste Kamer maakt halfjaarlijks de stand van zaken op ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan.

Door middel van deze brief attendeer ik u op het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht van openstaande en deels voldane toezeggingen. Vandaag ontvangt u digitaal een overzicht van de toezeggingen waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 januari 2020 is verstreken. Daarbij treft u tevens, ter informatie, een overzicht aan van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 juli 2020 verloopt. Beide lijsten zijn terug te vinden via de volgende links:

Rappel: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vl5ndjd1cwi6&ministerie=vgkflb6vsmv9>

Vooruitblik: <https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vl5net53e4od&ministerie=vgkflb6vsmv9>

Teneinde een geactualiseerd overzicht aan de verantwoordelijke commissie(s) voor te kunnen leggen, verneemt de Kamer graag vóór vrijdag 6 maart 2020 eventuele correcties en een prognose van de termijnen waarop de toezeggingen zullen worden nagekomen. Het betreft daarbij voornamelijk de toezeggingen waarvan de deadline reeds is verstreken.

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden. De Kamer en de regering zijn er derhalve bij gebaat als brieven, nota's en dergelijke, die samenhangen met toezeggingen aan de Eerste Kamer, rechtstreeks aan deze Kamer worden gezonden, onder vermelding van het toezeggingenregistratienummer.

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,  
J.A. Bruijn

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 maart 2020

Hierbij zend ik u mijn reactie op de overzichten van toezeggingen waarnaar de Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap navraag heeft gedaan in haar verzoek van 28 januari met kenmerk 166207.04u.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,  
I.K. van Engelshoven

#### T02700

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Lintmeijer (GroenLinks) en Meijer (SP), toe aan de verantwoordelijke bewindslieden het verzoek over te brengen om de Eerste Kamer op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rondom het tegengaan van onnodige geslachtsregistratie.

Op 3 juli 2019 heeft de Eerste Kamer van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een brief ontvangen waarin staat vermeld dat aan de Tweede Kamer is toegezegd hen nader te informeren. En dat een afschrift hiervan wordt verstuurd naar de Eerste Kamer.

De Eerste Kamer zal de voortgangsbrief onnodige seksregistratie op korte termijn ontvangen van bovengenoemde bewindspersonen. Op dat moment zal ook de Tweede Kamer een brief met dezelfde inhoud ontvangen.

#### T02055

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe de Eerste Kamer te betrekken bij het proces van monitoring van de effecten van de Wet studievoorschot hoger onderwijs, in het bijzonder voor wat betreft studie-uitval en extra-curriculaire activiteiten.

De Kamer is over de toezegging geïnformeerd met de brief «Aanbieding tweede monitorrapportage studievoorschot» van 1 juni 2017 (kenmerk 1198810 met bijlage 1193718).

Naar aanleiding van de vraag van het lid Bruijn (VVD) in de plenaire vergadering van 20 januari 2015 is de toezegging gedaan om de Eerste Kamer doorlopend op de hoogte te houden bij het (jaarlijks) monitoren van de effecten van de Wet studievoorschot hoger onderwijs. De Eerste Kamer wordt bij dit doorlopende monitoringproces ook in de toekomst betrokken.

Dit is een doorlopende toezegging zonder einddatum.

#### T02419

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Bruijn (VVD), Rinnooy Kan (D66) en Nooren (PvdA), toe om een kabinetsreactie (waarbij mogelijk de WRR betrokken wordt) aan de Eerste Kamer te sturen inzake het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef en het al dan niet omgaan met discriminatoire uitingen ten opzichte van andere grondrechten in een brede (onderwijs-overstijgende) context.

De situatie rond deze toezegging is onveranderd ten opzichte van de laatste stand van zaken van eind september 2019. Aan de hand van recente casussen zal worden gereflecteerd op het omgaan met discriminatoire uitingen en de afweging van andere grondrechten in een onderwijs-overstijgende context. Dit wordt extern, bijvoorbeeld bij enkele hoogleraren, uitgezet.

De Commissie beoordeling uitingen maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef heeft in de zomer van 2019 een eerste advies uitgebracht

waarna de betreffende instelling een waarschuwing heeft gekregen. De Eerste Kamer zal na afloop van de procedures over de zaak worden geïnformeerd.

T02421

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van het lid Bikker (ChristenUnie), toe te bekijken hoe de publieksvriendelijkheid van het CROHO kan worden verbeterd en de Eerste Kamer hierover te informeren.

Zoals verwoord in kamerbrief van 3 juni 2016 (Kamerstuk nr 26 643, nr. 412) richt het programma Doorontwikkelen BRON zich op het verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de onderwijsinstellingen. Onderdeel daarvan is de ontwikkeling van Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO). RIO is als eerste voor het mbo en vo ontwikkeld en ingevoerd voorjaar 2020. Ho, po en (v)so volgen komend jaar. Voor het ho wordt daarbij het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) aangepast en omgezet in RIO. Hiermee wordt voldaan aan de wens van de Eerste Kamer om dit register publieksvriendelijker te maken.

T02622

Toezegging aan de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruin (VVD), toe de instroom van eerstejaars in alle sectoren in de gaten te houden en mee te nemen in de Monitor Beleidsmaatregelen.

Dit is meegenomen in de Monitor Beleidsmaatregelen hoger onderwijs 2018–2019 die op 12 september 2019 aan de Eerste Kamer is gezonden.

T02623

Toezegging Eerste Kamer aan lid prof. dr. J.A. Bruijn (VVD) over compensatie instellingen (Verlaagd wettelijk collegegeld. 34 911)  
Naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toezegging aan de Eerste Kamer gedaan om bij de compensatie via de studentgebonden financiering in de gaten te houden of er grote verschillen optreden tussen de instellingen.

De compensatie voor de halvering van het collegegeld wordt via de studentgebonden financiering verstrekt aan de instellingen. Tezamen met de algehele evaluatie van deze maatregel wordt ook de verdeling van de middelen geëvalueerd. Deze evaluatie is voorzien in 2021.

T01763

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Essers (CDA) en Engels (D66), toe over twee studiejaar te bezien of de voorlichting en communicatie over de gelijkschakeling van titulatuur voor hbo en wo helder genoeg zijn. Tevens zegt zij toe over dit onderwerp te praten met andere partijen, waaronder werkgevers, teneinde verwarring te voorkomen.

Zie ook de stand van zaken bij toezegging T02420.  
Mijn ambtsvoorganger heeft de evaluatie (T01763) uitgesteld met de brief van 18 januari 2017. Op 21 februari 2017 vond het debat in de Eerste Kamer plaats in het kader van het wetsvoorstel Bescherming van namen en graden in het hoger onderwijs.

Twee studie jaren is een te korte periode is om voldoende data te kunnen verzamelen voor een gedegen onderzoek en deze evaluatie is verder opgepakt om een bredere evaluatie van het beleid inzake de graadtoevoegingen uit te voeren. Voor dit laatste is ook meer data wenselijk. Onderzoek moet uitwijzen of zich problemen hebben voorgedaan met de positionering van hogescholen en dit onderzoek wordt samengenomen met deze toezegging. Beide toezeggingen dienen dus in samenhang te worden gezien. Zodoende heb ik uw Kamer verzocht om de deadline van beide toezeggingen op 1 juni 2020 te stellen.

Ten aanzien van uw verzoek om de uitkomsten van de evaluatie mee te nemen in de Strategische Agenda laat ik u weten dat de evaluatie niet gereed is. Zodoende was het niet mogelijk om de uitkomsten in de Strategische Agenda mee te nemen.

T02067

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe een ex ante raming van de macro-economische effecten van het wetsvoorstel en de effecten van de maatregelen op arbeid mee te nemen bij de wetsevaluatie.

Dit is een doorlopende toezegging.

De effecten worden meegenomen in de beleidsdoorlichting van artikel 11 (Studiefinanciering) op de OCW begroting. Dit onderzoek is in september van start gegaan, wordt uitgevoerd door ResearchNed en zal voor de zomer van 2020 worden opgeleverd.

T02420

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Rinnooy Kan (D66) en Nooren (PvdA), toe om in 2020 in een onderzoek te kijken of zich problemen hebben voorgedaan met de positionering van hogescholen, met de nadruk op de internationale omgeving. Daarbij wordt ook gekeken naar de titel van lector in internationale context. Dit onderzoek zal gecombineerd worden met de toezegging (T01763) die tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid is gedaan.

Ten aanzien van uw verzoek om de uitkomsten van de evaluatie mee te nemen in de Strategische Agenda het volgende. De evaluatie is niet gereed, het is zodoende niet mogelijk om de uitkomsten in de Strategische Agenda mee te nemen.

Twee studie jaren is een te korte periode is om voldoende data te kunnen verzamelen voor een gedegen onderzoek en deze evaluatie is verder opgepakt om een bredere evaluatie van het beleid inzake de graadtoevoegingen uit te voeren. Voor dit laatste is ook meer data wenselijk. Onderzoek moet uitwijzen of zich problemen hebben voorgedaan met de positionering van hogescholen en dit onderzoek wordt samengenomen met toezegging T01763. Beide toezeggingen dienen dus in samenhang te worden gezien. Zodoende heb ik uw Kamer verzocht om de deadline van beide toezeggingen op 1 juni 2020 te stellen.

T02723

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Nooren (PvdA), Martens (CDA), Baay-Timmerman (50PLUS), Rinnooy Kan (D66) en Bikker (ChristenUnie), toe een grootschaliger vervolgonderzoek over de

psychische problematiek onder studenten uit te laten voeren. Hierbij wordt rekening gehouden met de specifieke vereisten van het kwantitatief bevragen van deze doelgroep.

De Minister heeft in september 2019 het RIVM officieel opdracht gegeven tot deze grootschalige kwantitatieve nulmeting. De resultaten van het onderzoek zullen naar verwachting eind 2020 beschikbaar komen.

T02497

De Minister van Algemene Zaken zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Barth (PvdA), toe de eindrapportage van het programma Tel mee met Taal over laaggeletterdheid ook naar de Eerste Kamer te sturen.

De Eerste Kamer wordt binnenkort geïnformeerd hierover.

T02448

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Martens (CDA), Bruijn (VVD) en Nooren (PvdA), toe over twee jaar met de VSNU en het Rectoren College te overleggen over de uitbreiding van het ius promovendi, over vijf jaar de wetwijziging te evalueren en die mee te nemen bij de Balans van de wetenschap in 2022. De naleving van de handreiking, het transnationale aspect, het toenemende aantal Engelstalige masteropleidingen en de aansluiting van die opleidingen op de beroepspraktijk worden daarbij betrokken.

De Eerste Kamer zal voor eind augustus 2020 hierover geïnformeerd worden.